

JOAQUIM MONTORIOL I POUS

1950. Joaquim Montoriol sortint de l'avenc de Sant Roc (Garraf, Barcelona).

Neix i mor a Barcelona (1924-2011).

El 1943 inicia la seva activitat espeleològica. La cova de l'Hort dels Monjos i la del Fondal són les primeres cavitats que visita amb M. Busquets i S. Paluzie.

El 1948, junt amb els companys F. Rovira, F. Vicens i F. Termes, funda el GES del CMB el primer grup espeleològic de l'estat. Durant dos períodes (1950-1953 i 1960-1964) ocupa el càrrec de president del grup.

Va ser el president del Comitè Regional d'Exploracions Subterrànies de la FCM (1964-1965), director de l'Escola Catalana d'Espeleologia, vicepresident de la *Comisión Nacional de Exploraciones Subterráneas* i vicepresident de la *Comisión del Catastro*

Espeleològic de la província de Barcelona.

Geòleg i catedràtic del Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals de la Universitat de Barcelona (jubilat des del 1989). També en va ser el vicerector d'Extensió Universitària (1978-1985) i el vicedirector de l'Escola de Gemmologia.

La seva afició a l'espeleologia es va despertar amb la lectura del recull d'articles *Sota el massís del Garraf*, de Rafael Amat i Carreras. Va ser en aquest massís on Montoriol va efectuar importants estudis i recerques. També a Sant Llorenç del Munt i a les Illes.

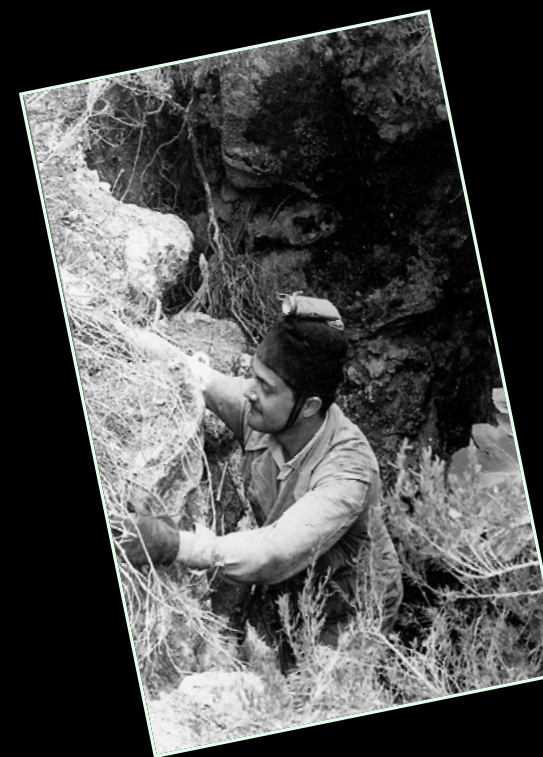
Amb els companys del GES va participar en algunes de les campanyes espeleològiques més significatives de l'època, com ara la de 1950 a la Cueva del Agua (Granada), en la que es va assolir la cota més profunda de la península, o la de 1958 a Cullalvera (Santander) on s'aconsegueix

el rècord de recorregut amb 4 km de galeries explorades.

El 1962 organitza la seva primera campanya vulcanoespeleològica a Lanzarote, una especialitat a la que es dedicarà i a la que farà aportacions de gran interès. Entre altres cal citar, aquest any 62, l'exploració de la *Cueva de los Verdes*, en la qual es bat el rècord mundial de longitud i desnivell; 1967, el Sistema Surtshellir-Stephanshellir, a Islàndia, el més llarg d'Europa; 1971, la *Cueva del Viento*, a Tenerife, on supera l'anterior rècord de fondària de la Cueva de los Verdes; 1975, *Cueva de Gallardo* a Galàpagos, que passa a ser la màxima longitud d'Amèrica del Sud i, el 1977, la Cova Uwuvumo bwa Musanze, a Ruanda.

1950. Montoriol al mig de F. Termes (esquerra) i Joan B. Pellicer (dreta) a la sortida de l'avenc de Sant Roc on va patir un accident i es va ferir greument la ma.

1952. Expedició a l'Illa d'Eivissa. Montoriol sortint de l'Avenc des Puig de s'Avenc.

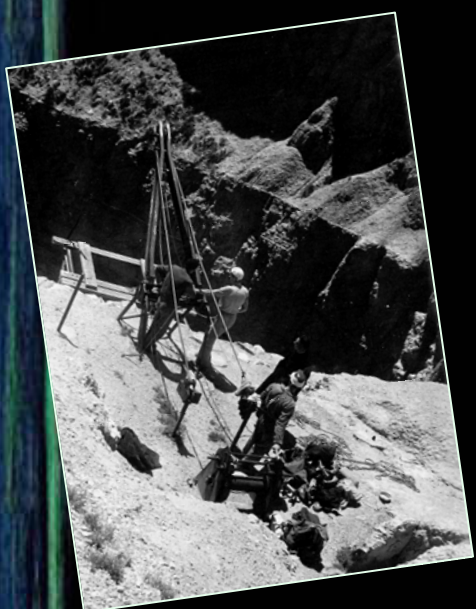
1950. Expedició a la cueva del Agua. (Iznalloz. Granada) Montoriol amb F. Termes i F. Vicens.

1954. Expedició a Na Polida (Menorca). Explorant el llac de la Cascada Morta.

1956. A la Sima de San Pedro de los Griegos (Oliete, Terol).

1958. Expedició a la Cueva Cullalvera. Montoriol amb F. Termes i O. Andrés

Del 1950 al 1983 col·labora assíduament amb Speleon, la primera revista espeleològica de tot l'estat. També publica els seus treballs a moltes altres revistes científiques i en les actes dels simposiums, seminaris i congressos als que participa. Per citar-ne alguns: 1958 Bari (Itàlia) i Carranza, 1960 Varenna (Itàlia), 1965 Atenes (Grècia) i Postojna (Eslovènia), 1969 Viena (Àustria) i Stuttgart (Alemanya), i 1970 Barcelona.

El 1987 va ser guardonat per la Generalitat de Catalunya amb la medalla de Forjador de la història esportiva de Catalunya.

Era nebot rebesnet de Narcís Montoriol, l'inventor del submarí amb motor de propulsió anaeròbica. També, com ell, en Joaquim tenia un esperit curiós, inquiet i aventurer. "Sempre m'ha atret el caràcter aventurer de l'espeleologia" havia dit. I aquest mateix esperit el va dur a recórrer el món.

Era un enamorat del desert del Sàhara. "És difícil explicar el perquè. M'agrada comparar-lo amb el mar, sempre és igual, però sempre és diferent!" deia i l'havia travessat diverses vegades amb automòbil. També s'havia sentit atret per molts altres espais deserts, com els d'Algèria, Mauritània, Perú, Groenlàndia, Egipte, Palestina Canadà, Jordània, Sinaí, Golf Pèrsic, Nègueb, Síria, Gobi i Takla Makan.....

Tota aquesta acumulació d'experiències les transmetia de manera amena i magistral en les seves múltiples, esperades i concorregudes conferències.

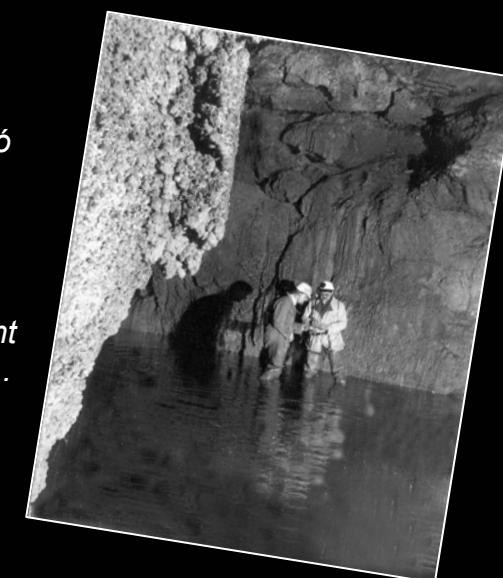
1959. Operació Vampiro. Pellicer (cap de l'equip de superfície) i Montoriol (cap de l'expedició) buscant emplaçament pel camp base.

1959. Fent Investigacions geològiques a l'Operació Vampiro (Costes de Garraf, Barcelona).

La furgoneta i la camioneta van ser cedides pel Ministerio de Educación Nacional.

1958. Expedició a la Cueva Cullalvera (Santander). Montoriol i Thomas prenent mostres del riu.

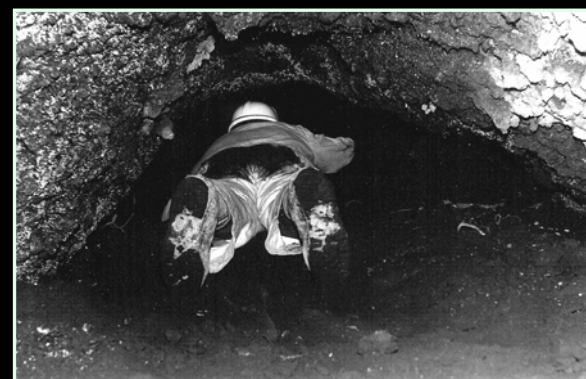

1959. Expedició a l'illa de Cabrera. Iniciant l'ascens a l'avenc dels Frares.

1960. Operació Tritón. (Costes de Garraf, Barcelona). Montoriol ubicant sobre el mapa les surgències submarines.

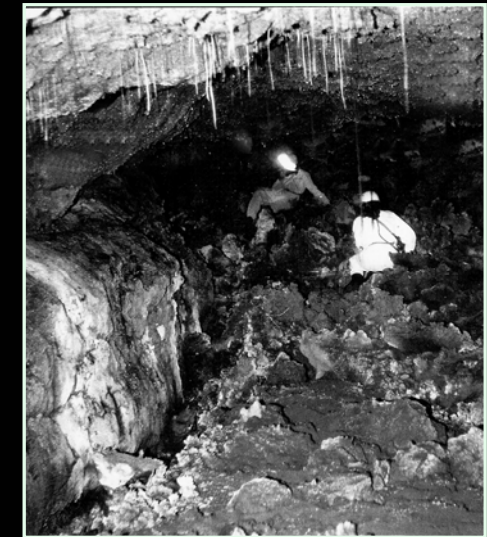
1967. Expedició Islàndia. Explorant la Raufarholshellir. Gelera subterrània i estalagmites de gel.

1971. Expedició Tenerife. Montoriol reptant per la cova Felipe Reventón.

1975. Expedició Galápagos. Ecuador. Cueva de Gallardo (Rècord d'Amèrica del Sud en cavitats volcàniques).

1975. Expedició Galápagos. Ecuador. Cueva de Gilberto Moncayo.

1977. Expedició Rwanda. En la Uwuvumo bwa Musanze, cova volcànica amb 31 boques i envaïda per una densa vegetació equatorial.

Joaquim Montoriol era ordenat i meticulós, com ho demostra el seu diari d'activitats actualitzat any darrera any i fil per randa.

Hi figura tot el que va fer i conèixer: les colades de lava, els rius, els llacs, els engorjats, les illes, les unitats vegetals, els cims, els bivacs... per suposat, els avencs, les coves i les expedicions espeleològiques amb el nom dels companys amb els que hi van anar.

Es tracta d'un document inèdit que gràcies a la Montserrat Montoriol i a l'Enric Gassol avui es fa públic en el Qui és qui.

Veure: Diari personal d'activitats

Capítol I

Capítol II

Capítol III

Bibliografia

Documentació proporcionada per Montserrat Montoriol i Enric Gassol

Data de publicació: 19.09.2011